

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

El descans dominical, segons en Maura

—Escolti, don Antón, ¿cómo passaré los domingos, si 'ns tanca això?

—Pero de qué us quejue?... ¿Que no teniu obert això altre?

DE DIJOUS A DIJOUS

L'ordre reyna á Varsovia. Desde qu' Espanya está governada per aquest peix que se l' porta, aixó es una bassa d'oli.

No passa res. Algún petit motí, que ab quatre tirs y una dotzena de culatossos queda sofocat, y parin vostés de contar.

Ni un paro d'aquests que fan tremolar á un Govern, ni rumors de levantamientos republicans, ni desembarcs d'armas pels carlistas... Res: pau, pau y sempre pau, que diu la divisa dels somatens.

Cual nivela mariposa
que va de flor en flor,

els individus del Gobern no fan més que anar d'un cantó al altre, buscant la fresca de les costes y la sombra dels arbres, sense amohinarse ab si l'ava car ni si l'pais fa gaires días que no sopa.

Lo qu'ells diuen:—Mentres vagin pagant les contribucionsl...

**

L'única nota pintoresca de la senmana, ó com si diguessim l'única suau ondulació que ha rissat la superficie d'aquest mar en calma, ha sigut l'escàndol de Logronyo.

Lo de sempre. Una colla de llanuts que venian de Haro en ferroviaria pelegrinació y que al baixar del tren van ser rebuts ab una xiulada de les que donan que fer als metges especialistas en les enfermetats del oido.

Després de la xiulada, la cosa va animar-se un poc, y sembla que va haverhi corredisses, tancament de portes, cargas dels agents de l'autoritat y fins alguna que altra clatellada.

Qué s'hi ha de fer!. Ja ho diu el ditxo: qui no vulgi pols...

Imitant la tèctica en semblants cassos usada pels neos, ara es hora de repetir allò tan sapigut:

«Reprobamos enèrgicamente la conducta de esos desdichados que con su imprudente actitud provocan la indignación de todas las personas imparciales y dan lugar á escenas que nos avergonyen y deshonran ante el mundo entero.»

Realment, l'actitud dels llanuts de Haro va ser molt imprudent...

**

Marsella es avuy una ciutat morta.

Una huelga formidable, començada pels mariners d'una casa armadora y seguida per un número immens de treballadors del port y inscrits marítims, té completament paralitzat el moviment d'aquella gran població.

No entran ni surten barcos, no's descarrega carbo, el Gobern ha de movilizar els canoners pera transportar el correu...

Y aquesta vegada sí que no podrán els burgesos donar la culpa á les classes treballadores. Els confabulats, els que fan coacció, els que esgrimeixen l'arma de la solidaritat son ells. Una companyia tingüe qüestions ab els seus operaris, y en lloc de resoldre's ella l'assumpto com bonament pogués, recabá l'apoyo de les altres companyias de navegació, las quals, fent la causa de la empresa en litigi, plantaren immediatament á tots els seus obrers al carrer, ocasionant aquesta huelga gegantescsa que tants perjudicis està ocasionant á la simpàtica rival de Barcelona.

Així ha començat la cosa. Lo que no se sab es com acaba.

**

Del Extrém Orient no'n atrevím á parlarne.

Las darreres notícies son tan contradictòries com de costum.

Llegint ab molta atenció els parts rebuts, no s'arriba á entendre bé si es en Kuroki el que té enrotllat á n'en Kuropatkine ó en Kuropatkine el que ha enrotllat á n'en Kuroki.

Y com que Espanya en aquesta qüestió s'ha declarat oficialment neutral, pera evitar complicacions diplomàtiques y en vista de la nebulositat de les notícies que d'Orient ens arriban, crech que lo millor seria callar.

Per lo tant, punt.

PIF-PAF

El bloc indestructible

S de notar la persistència de la companyia empresa contra la Unió republicana, lo mateix á Barcelona qu'en casi tot lo restant d'Espanya. Se dirà que 'la que l' han iniciada y 'ls que la secundan treballan á preu fet. Y qui sab si es així! En tot cas algú sabrà lo que li costa 'l fer moure tantas llengües y 'l fer manejar tantas eynas demoledoras.

En aquests últims días l'infatigable Lerroux, l'adalt més intrèpit y incansable del moviment republicà, vencent les molesties que li ocasiona un grà que li sortí en el llavi inferior, s'ha dirigit á les regions de Galicia á continuar su fructuosa propaganda. Donchs bé: la seva sola presència allí ha produït en els enemichs de la República un efecte tan extraordinari com curiós; ha produït entre ells tota una erupció de grans malignes, tota una rebro-

tada de envenenades püstulas. La calumnia, l'injuria, l'odí despit y l'odi han esclatat en formidables alarits. Aquella campanya de difamacions y descrédis que inauguren á Barcelona 'ls companys de causa, quan en Lerroux se trobava entre nosaltres, s'ha reproduït á Galicia, al peu de la lletre, emplenant els mateixos termes denigrants y iguals imputacions caluminiosas. No han tingut els que la realisat altre treball que traduirles del català.

Y no obstant, á Galicia, al igual que aquí, els autors dels vituperis s'han quedat trayent un pam de llengua bruta y ab les costelles masegadas.

Perque la massa popular ab certèr instant penebra desseguida la intenció dels malèvols detractors y 'ls hi fa justicia ab el seu desprecí.

La massa popular se fa 'l següent raciocini:

—Quan atacan á un home tan desaforadament, es senyal segura de que molt el temen, y quan demostren temerlo tant es indubitable que aquest home val molt.

Y en efecte, en Lerroux demostra valer moltíssim; pero valen més encara les idees que professa y las doctrinas que propaga, ideas y doctrinas que tenen per objectiu afirmar la necessitat de las solucions republicanas, com las úniques salvadoras de la patria y la llibertat, com las úniques aptas pera la realisació del progrés en totes las esferas.

**

Aquestes ideas, radicalment contraposades al sistema ominós y desacreditat que produsí 'ls grans desastres nacionals, y que no ha tingut fins ara virtut ni seny pera trassar nous rumbos á la governació del país; aquestes aspiracions redemptoras qu'en més ó menys grau palpitau en la conciencia de tots els homes dignes, son las que donaren impuls al grandiós moviment republicà, son las que condensant en la memorable Assamblea del 25 de mars cristal·lisaren en la formació de la *Unió republicana*.

El poble de les regions més despertats y vivas de la nació se les va fer sevas desde l'primer moment ab gran entusiasme: el de las regions més avassallades per la rutina y la dislisciplina las va comprender cada dia més y cada dia dona probas més claras de acullirlas. No en vā responden á una gran necessitat nacional, y elles al últim acabaran per preponderar á despit dels enemichs de la República y mal pesi als traïdors y als imbécils.

S'ha dit alguna vegada que la *Unió republicana* formava un conjunt heterogeni, y que per aquest motí seria important pera realisar un'obra de radical transformació.

Los que tal alegan van llasímosament equivocats. Entre tots els elements que componen la *Unió*, sigui la que 's vulgi la seva procedència y sigui també la que 's vulgi el seu objecte definitiu, hi ha un punt de contacte comú solít y tan ample, que tots hi caben y dintre d'ell poden tots armonizarse. Tots á una admeten la forma republicana y l'essència democràtica; tots á una reconeixen la necessitat de acabar ab l'obstacle que s'oposa á l'aventurament de la República; tots á una, per fi, estan conformes en deferir á la decisió del país convocat en Corts lliurement elegidas, l'organización definitiva de la futura República, compromisos á acatarla com a expressió de la voluntat nacional y confiant en tot cas als procediments extíctament legals las seves successives transformacions.

Baix aquesta base qué es que pot negar-se á cooperar á l'obra comú y á tots per un igual convenient y necessaria?

En política la suma d'elements heterogenis, quan reuneix per objectiu un fi comú, sol produir extraordinaris resultats. Aquí està per demostrarlo aquell famós ministeri de Defensa republicana, constituit á França per l'insigne Waldeck-Rousseau. Compost d'elements que semblaven bramar de trobars junts, va salvar la República del nacionaisme, porque tenia aquest fi concret, y à contuniació, y com a premi merescut de tanta virtut política, va deixar la República encarrillada per les vías del progrés.

No ho perdiu de vista alguns dels prohoms de las agrupacions antigues que s'empenyen en mantenir intempestivas diferenciacions. Ab ellas sols lograran donar una prova de la seva impotència. La massa està per l'*Unió republicana*. N'ha donat probas fins ara, y 'n seguirà donant, mèntre la necessitat de la *Unió* s'imposi.

El bloc republicà, feliçament constituit, permaneixerà inalterable als atacs dels enemichs. Tots ells s'estreiaran en el seu empenyo de destruirlo.

Ara mateix s'estan explotant á tal objecte las miserables y mesquines qüestions del personalisme, que no poden menos de suscitar-se en tota agrupació humana. Els enemichs y 'ls falsos amics las explotan y las inflan, sense atendre á la faula de la granota que volguen inflar fins á semblar un bou, va reventar.

Fa riure l'afany ab que acullen totas las incidències de las caborias y miserietas de cassino pera donàrlas 'i l'aspecte de grans qüestions que amenessan l'existència de la *Unió republicana*. [Infeliç!] Prenen per descomposició l'humitat que traspà 'l bloc republicà al consolidar-se! Ab els drapots que 'ls nostres enemichs tremolen com a bandera aixugaré 'l bloc, y quedarà net com una plata y més fort que may.

Quan arribi l' hora hauràn de reconeixer que la virtuositat republicana resideix en la bondat de las ideas y en l'adhesió constant del poble que no arma intrigas, ni aspira á cap distinció, ni al menor lucro, y que sol reconeixen els bons serveys dels que han consagrat la seva existència á la defensa desinteressada de la causa republicana.

**

També á n'aquest poble fidel han tractat de mafiarlo, ja fentí concebir ingratis desilusions envers els republicans que ocupan càrrecs públics y no fan miracles, ja també excitant las seves impiacions francament revolucionaries.

No serán nosaltres qui pretenguem sostener la tessí de que basta dirse republicà pera ser un representant del poble intachable, modelo de totes las virtuts y portento de brioses y fecondes iniciatiwas. Pero tampoc exigirem que 'l qui ocipi un lloc

dongui més de lo que pugui donar, baix l'influència de las circunstancies que 'l rodejan. En tot cas, cada hú serà fill de las seves obres. Pero l'descrédit de un home no pot ni deu influir en l'agrupació de que forma part, mèntre l'agrupació no s'assegura solidaria dels seus actes.

Tampoc sentim per la Revolució la impaciencia cega y desconsiderada dels que pretenen que s'ha de fixar un plazo pera realisarla, ni molt menos participem de l'opinió dels que diuen que si dintre de tal temps no s'ha realisat, 'l poble y la Unió republicana quedará desfeta. Trenta anys seguits de desconcert y de marxes son més que suficients per haver aliassonat al poble republicà. Val mil vegadas més que aquelles estérils divagacions, l'obra que realisem ayu de organiació y de lluita activa, que á la fi respon á un plan y desconcerta als nostres enemichs, y que á l'hora propicia, tindrà la seva realisació definitiva.

P. K.

IA ROMA!

CONGRÉS LLIUREPENSADOR DEL 20 DE SETEMBRE

Ultimats tots els detalls de la expedició espanyola que aquí s'organisa per assistir á questa grandiosa manifestació del esperit democràtic y del lliure pensament, publicarem ayu, definitivament puntualisadas, las

CONDICIONS DEL VIATGE

Se verificarà en el hermos vapor *Mallorca*, fins á Civittavecchia, sortint de Barcelona el 18 de setembre y tornant el 25.

Preu del passatge (*anar y tornar*):

A 3.ª classe: 35 pessetes.

A 2.ª classe: 50 pessetes.

A 1.ª classe: 60 pessetes.

De Civittavecchia á Roma, costa 'l bitllet, á 3.ª classe (*anar y tornar*), 5'70 liras (moneda italiana). Las fondas de Roma, ahont els excursionistes hi estarán *quatre dies*, costan de 8 á 10 liras diaries per persona, tot gasto comprès.

Els allotjaments econòmics per obrers costan 1'25 liras per persona y per dia.

A bordo del vapor hi haurà cantina y restaurant. El preu dels menjars á bordo (iguals per tots els excursionistes que se suscriquin) no passarà de 5 pessetes diaries.

El viatge dura unes 36 horas.

Pera suscriure's, acudir á la Comissió organidora, Corts, 608, Fraternitat Republicana, ó al seu president, don Odón de Buen, Aribau, 62, principal, 2.ª

y qui diu del actuari diu del últim dependent d'escribania.

Les diligències sumarials s'instrueixen ab desesperadora lentitud, y mentres tant el pres se consumy 's desespera, tancat entre quatre parets, derretintse de calor ó morintse de fred, segons la estació, subjecte á un régime de rigor y cruetat. Per tot esplay, un petit passeig en un estret pati solitari, y dos vegades á la senmana comunicació ab la família ó ab els amics, á través de las tupides reixas del locutori.

«No n'hi ha per desesperar-se?

Tant més forta serà la desesperació, quan més ferma siga en el detingut la intima convicció de la seva ignorància.

Se compren que per alguns la presó celular arribi a convertir-se en l'antessala del manicomi.

**

Per això algunes nacions que marxan á la vanguardia de la civilisació y que havien ensuat aquest règim, l'han anat abandonant paulatinament, substituïntlo per un sistema mixte, en el qual se procura la regeneració del pres que la necessiti, per medi de la instrucció y del treball.

Y s'ha de tenir en compte qu'en aquestes nacions, per lo mateix que van més adelantadas que la nostra, els procediments judicials son rapidíssims, las causes petitas se resolen casi instantàneament, y cap de les més graves se prolonga més enllà de unes quantes setmanas.

En elles la presó preventiva es considerada com un mal necessari, y per aquest motí s'abreia tot lo possible. Aquí en canvi s'diria que 's complauen allargantla indefinidament.

Y en elles no hi ha quinzenaris, ni detencions al engrés per causas políticas ó socials, com aquí, en que la presó del treballador juga un paper tant important en totes las *huelgas*.

Ja veurém lo que succeirà en el primer conflicte que 's presenta.

Les autoritats, que no solet pecar de mancas, podrán prestar serveys inapreciables al capitalisme. Sens més que substituir les tortures materials per las morals, fàcilment reduirán á l'impotència als treballadors recalcitrants ó als que com á tals s'ingenting.

Ja no hi haurà necessitat de condonarlos montanya amunt. Montjuich ha baixat al Pla.

P. DEL O.

PESAR dels acorts presos en el Congrés socialista de Amsterdam, la immensa majoria de la classe obrera espanyola, manté sus creencias republicanas, y está fermament resolta a cooperar á l'obra del adveniment de la República.

En un país com el nostre, tancat al progrés polític y social, pastura inacabable de la reacció y l'clericalisme, no es possible altra conducta que la de lluitar sens treva ni descans per la República.

Diguin-lo que vulguen els socialistes germànics, que sostenen las seves solucions fora de l'òrbita dels titulats partits burgesos, á Espanya ha de comensar per la conquesta de l'aire per respirar. Unicament el régime republicà proporcionarà al obrer el medi de plantejar y fer fructificar las seves iniciativas.

Algunes vegades s'obté la deguda justicia, fins en matières electorals. Jo m'recordo qu'en Sunyer y Capdevila, en plena restauració, va lograr enviar á presidi á un arcalde del Ampurdà, culpable de abusos electorals.

</div

á tot arreu; pero principalment á Espanya: la del fonógrafo judicial.

Ha comensat al Austria, ahont s' utilisa'l fonógrafo para registrar las declaracions dels detinguts, així com las preguntas que 'ls hi fan els jutges y 'ls comissaris de policia.

De questa manera no hi ha lloch á consignar declaracions amanyadas, ni tampocá arrancarlas per medi de la coacció ó del torment.

Plantejis el fonógrafo en aquesta forma, y s' haurá donat un gran pas en pro de la sinceritat judicial.

Entre 'ls horrors de la guerra rus-japonesa, brillan algúns raigs de llum consoladora.

En una proclama dels revolucionaris russos, s' hi llegeixen els següents párrafos:

«Com fracció de la Democracia social universal, extenem la mà fraternal á nostres camaradas japoneses y 'ns associem á la seva protesta contra la guerra, ventatjosa únicament per nostres governs y perjudicial pera la classe obrera, sense distinció de llengües ni nacionalitats.

«Ens declarém categorícamet contra las guerras internacionals en general y contra la rus-japonesa en particular, y sols ne admetem una: la guerra contra l' absolutisme y la burgesia.»

Els socialistas japonesos expressan lo següent:

«Eneñichs som de totas las guerras, porque aquestas se realisam sempre en detriment dels interessos de la humanitat y son directament contraries als traballadors.»

Aquesta y sols aquesta es la veu de la rahó y del bon sentit. Ella es la que acabará per preponderar quan tots els pobles de la terra, curantse de funestos atavismes, volquin els tronos dels tirans y dels dòspatas, que viuen de la seva sanch, y proclamín tota la terra patria comuna de tots els homes.

A Olesa de Montserrat s'ha reconstituit el Comité republicà federal en la forma següent: Damià Boada, president.—Esteve Mercet, vice-president.—Joseph Boladeras, tesorier.—Jaume Solsona Fon, contador.—Joan Valldeperas, Joaquim Mitjans, Francisco Mer, Jaume Bos y Jaume Tasiás, vocals.—Joseph Garriga, secretari y Joan Morral, vice secretari.

Aquest Comité, l'única legítima, per estar compost de dignes y conseqüents revolucionaris, no te que veure ab una espècia de Comité sevillano, compost de cert tipus qu' en una famosa elecció digueren que hi havia que deixar de ser republicans-federalists per espay de 24 horas, y que desde llavors han estat sempre á las ordres del caquisme monarquich.

ARBÓS, 21 d' agost

El cadavre del obrer lliure-pensador Andreu Julivert va ser tret de casa á la nit y portat al cementiri á las nou horas de haver mort. Tot aixó va ferse pera acallar las simpatías que li haurien desmostrat al final els elements liberals. Pero l' endemà, una trentena d' homes varen anar á portarli una corona, comentantse molt el fet inaudit de la clericale d' aquest poblet, fet del qual protestan la majoria dels veïns que no poden aprobar una salvatjada com es lo de deixar un mort horas y horas al ayre lliure, tapat tan sols ab quatre miserables fustas. Y tot pera destorbar una manifestació de dol que 's preparava!

CALAF, 26 d' agost

No es petit l' escàndol promogut per l' arcalde y de més cacichs interessats en conservar la ignorància del poble al prohibir la manifestació organitzada pel Centre de Unió Republicana pera portar una corona al seu director president!

La cosa portarà quía y un dia ó altre tocarán á peras de las quals potser toquin las mes madures al arcalde borrego que s' està conquistant mes simpatias, que aviat no 'l podrà veure ningú.

Menos orgull y mes alteza de miras, senyor batlle!

TEXÍ, 23 d' agost

Tením instalat fa uns tres anys en aquesta vila un convent de monjas que no sé, per mes que m' hi trenqui el cap, á quins ganaderia perteneix. Desde l' principis fins ara, unes tres setmanas, tan sols hi tenfan instaladas unes sis ó set pacíficas que 's dedicaven á la ensenyansa de noyes, que per cert les mares estaven molt agrafides per la veritat les seves filles les gastaven moltia moral. Pero ara ens n' han arribat una carretilla que nada menos se compón de una cinquantena. (Quin xiú-xiú s' ha sixecat á la vila entre la gent ignorant! Y al cap-deval per què? Perque s' ha sapigut que en el convent de ditas illes de Jesús s' hi amagan uns quants frarets. ¡Juditic temeraris! Pobra gent, tant de bé que fan á la humilitat!

LAVIT, 28 d' agost

Alguns veïns d' aquest poble tenen el propòsit, el dia que hi hagi vacant una gabiota de flers al Parch, d' exhibir-hi dos exemplars rars. Volen portarhi, segons notícies, á mossén Sardina y al Pota ranca; rector y mestre d' estudi respectivament. Es el cas que aquests felins havien posat sos ulls en una orfanaia hermosa y ben educada que en sa infantesa s' afilià la mestra d' aquest poble. Mes com no han pogut amansarla, se valen de tots los medis pera molestarla ab paraules groixudas y de mala forma que desdihuen molt del càrrec que ocupan els indicats subjectes.

¿Que no hi ha autoritat al poble, que permeti semblants escàndols?

TORTELLÀ, 23 d' agost

La festa cívica conmemorativa del 31 aniversari de la heroica defensa de aquest poble per los seus braus voluntaris en els dies 21, 22 y 23 d' agost de 1873, capitanejats per el veterano Pau Estebanell y l' gran republicà Sebastià Estartús, s' ha celebrat aquest any ab gran animació, concorreguentí representacions dels republicans de Besalú, Sant Jaume y altres pobles dels entornos.

Tan el dissape com el diumenge y durant tots els festejos regnà la mes coral harmonia, sense el mes petit incident.

Per molts anys puguen conmemorarho els liberalists de Tortellà.

La veritat en son lloch

«Ahont son aquests que diuhens que á Espanya la ballémagre.

y que si aixó no a' arregla haurému de mudar de casa y buscar pis á can Taps?.. ¿Ahont son aquests xerrayres, murmuradors sempiterns, Jeremias incurables?..

Arribinse fins al Nort, y allá á la plàstia cantàbrica veurán cosas que de fixo els farán baixar la cara y 'ls demostrarán l' error en que viuen al pensaro que aquesta nació es un erem hont sóli hi floreix la gana.

Allá veurán, ans que tot, l' atlot de la barba blanca passejantse alegrament, quan en cotxe, quan en barca, vivint lo mateix que un príncep entre jergas y regatas, rodejat de quatre amics que l' festejan y 'ls respallan y li celebren riuent sas gracies inagotables.

Allá veurán al ministre que li diuhens «de jornada» ocupat en... fer la siesta assentat sota la parra de la seva vanitat, ó correant de taula en taula convitat avuy per un, demà invitat per un altre, y á tot' hora disposit a pendre una caixa-lada.

Allá trobarán també deu ó vint grans d' Espanya, trenta ó quaranta marquesos y una colla interminable de viscondes y baròns de marques acreditadas, exhibint el seu cosset per l' arena de la platja, el barret abonyegat, las calces arremangades y xuclant distretament el puny del bastó de canya.

Igualment hi trobarán las figures més notables del escenari polítich: Massinis de veu gastada,

L' ASSUMPTO DEL DÍA

ER lo que 's veu, sembla que vosté es enemic del descans...

—¿Enemic jo? ¿Ahont ho ha vist?

—Criticà la ley, se burla del reglament, posa en solfa els seus principals articles...

—¡Y bé! D' aixó á combatre 'l descans no hi ha poca dife-

rencial!

—De modo que vosté l' accepta...

—¿El descans?... ¡Quin dupte té! Per mí 'l descans no es un capricho, ni un gust, sino una verdadera necessitat, portada per la propia naturalesa. Després del traball, sigui manual, sigui intel·lectual, sigui del gènere que 's vulgui, què més natural que procurar-se, descansant, la reposició de las forças perdudes, de las energies gastadas?

—¿Y donchs?

—Lo que jo ataco es la forma absurdà en que aquest descans vol establir-se aquí, fentlo precisament dominical y acompañantlo d' una infinitat de trabas, las que no arbitrarias, ridícules, y las que no impracticables, tontas. En primer lloch, per què 'l dia consagrat al descans ha de ser el diumenge y cap més?

—Perque la tradició, las costums, la historia de la creació del món...

—¡Aixó mateix! Sense donàrsen compte, acaba de fer vosté ab aquestas senzillaz paraulas la exacta crítica de la obra de 'n Sánchez Guerra. La inconsistència de la ley del descans que 'l Gobern tracta d' establir y que del modo qu' està feta es impossible que visqui, prové del principi elemental que la informa y que no es altre que l' concepte del traball segons l' escola catòlica. Pels catòlics el traball es senzillament un castic. «Guanyarás el pa—diuenells que Deu va dir al home, després d' aquell escàndol de la pomera, la dona y la serp—guanyarás el pa ab la suor del teu rostre.» Y seguint aquesta teoria, els directors catòlics de la societat, compa-

qui, que se li talli 'l cap si convé... Pero, caballers, que 's respecti la meva autonomia y no se 'm tracti com un memo ó com una cosa. ¿Ahont s' ha vist estableir lleys que 'm marcan á quin' hora haig de comensar á descansar y á quin' hora puch anar á cal barber, y á quin' hora tinch de ferme llimpliar las botas?...

—No digui, que 'l descansar tots el diumenge i sera tan bonich!...

—¿Per què? ¿Perque á una mateixa hora podríam anar junts á la Rambla y mirarnos els uns als altres? ¿Perque al teatro no 'ns entendriam d' empantan y al café hauríam d' esperar tanda per trobar puesto?

—Si ho agafa d' aquest modo...

—No sé agafarho de cap altra manera, ni crech que mereixi gayre mes atenció la descabellada obra d' aquests tios que desde Madrid, fent veure que 'ns governan, estan prenentnos el pel.

—Descabellada ó no, ja veurà com s' arrela...

—¡Ilusions engañosas!... Per lo demés, no puch callarme que lo que mes admiro de tot aquest embrollo de la nova ley es la inoportunitat ab que 'l gobern ha anat á dictarla... Decretar el descans dominical en un temps en que la mitat de la nació descansa tots els dies... per falta de feynal... ¿No teña res mes important en que pensar el senyor Maura? ¿Es aquesta la revolución desde arriba que 'ns va prometre?

FANTASTICH

CRISTO Y 'L CAPELLÁ

CRISTO nasqué pobre y morí pobre. El capellá naix pobre y mor' rich.

Cristo ha dit que tots els homes son fills iguals de Deu. El capellá diu que alguns tenen dret de ser amos y 'ls altres el dever de ser esclaus.

Cristo volia que 'l seguís qui no tinguis diner. El capellá vol que 'l segueixi 'l que 'n té y 'n hi dona.

Cristo instruïa al poble baix. El capellá vol la ignorància.

Cristo estimava als nens per' educarlos. El capellá 'la acaricia per explotarlos y corromprels.

Cristo abraçava á la Magdalena arrepentida. El capellá abraça á la verge pera... inculcarli satisfaccions angelicals.

Cristo ensenyava la religió del amor. El capellá suposa la fe ab la guerra, la presó, la tortura y la foguera.

Cristo recomenava l' bon exemple. El capellá ensenyava ab l' escàndol.

Cristo buscava 'ls anyells per redimirlos. El capellá 'ls busca per' esquilarlos.

Cristo llençà als mercaders del temple. El capellá es pitjar que 'l comerciant, perque ho pren tot y no dona res.

Cristo plorà en l' hort. El capellá riu en l' iglesia.

Cristo montava en un asse. El capellá s' ha fet tenir l' estrep y las riendes del caball fins pels emperadors.

Cristo anava descal. El capellá porta sabatas de xarol ab civellles d' or y plata.

Cristo begué fel y vinagre. El capellá beu vins gèneros.

Cristo fou proclamat rey ab una canya á la mà y 'l front coronat d' espines. El capellá ha empunyat l' espasa conquistadora y ha ungit la diadema real.

Cristo portà la creu. El capellá la fà portar als pobres.

Cristo morí crucificat per la redempció dels pobres y 'ls humils. El capellá vol manillars, fusells y canóns contra 'ls esclaus del traball, pera poder viure gandulejant tranquilament.

(De *L' Avenir dei Laboratore*)

LS japonesos acaben de realisar un acte, que casi 's pot dir que val tant com las seves victòries, desde l' moment qu' en certa manera ell sol las explica.

Els jefes y oficials de aquell exèrcit han fet renúncia dels seus sous y s' han prestat á no rebre tractes millor que 'l dels soldats rasos.

—Ja que tots per un igual afrontem la mort, y tots per un igual soportem las penalitats de la companyia, es molt just que no hi haja entre nosaltres distincions ni preferencias.

Prenguin exemple de aquesta abnegació las civilisades nacions europeas que fan de la guerra una especie d' ofici, per enriquir els uns ab el sacrifici dels altres.

Prénguin sobre tot aquells, que quan la patria requereix el seu esforç, pregunten com el gallego del quanto:—¿Y cuant u ganandu?

Lo que han fet els jefes y oficials japonesos, en moments de perill pera la patria, indica lo que hauríen de fer las classes elevades, en las horas dels grans conflictes socials.

Ab sols renunciar á lo superfluo aliviarían la sort dels que careixen de lo necessari.

Si tots som soldats en las lluitas de la vida, y tots venim obligats á exposar la vida en els combats per què no ha de buscarse la manera d' alentarnos mutuament ab las pràctiques de l' humana fraternitat?

S' ha disposat que tots els barcos de guerra espanyols, siguin pintats de gris.

Ab lo qual, el ministre de Marina, mes satisfet que may, podrà dir:

—¿Qué tal els nostres barcos? La pintan ó no la pintan?

Trenta set anys feya qu' existia á Reinosa un col·legi municipal de segona ensenyansa que 's sostenia ab les rendas d' una fundació particular.

C. GUMA

Al Gobern Civil

—Qué ha fet aquest pájaro?

—Ha cometido dos delitos.

—Dos?

—Sí, señor: uno, *hacer un reloche*; otro, *hacerlo en diumenge*, infringiendo la ley del Descanso dominical.

Ara últimament l' arcalde va suprimí l' tal col·legi per economies.

Y una vegada llicenciat els professors, s' ha tornat à obrir, confiantse l' ensenyansa à una comunitat religiosa vinguda de França.

El vaticinista Maura, deu revertar de alegria. Perque, desenganyinse, seyors, aixis es com se realisa la revolució desde dalt.

* *

Algú preguntarà:
—Pero y ls pobres professors d' aquest col·legi què serà d' ells? Cóm se las campanejarán pera guanyarse las caixaladas?

No cal que s' apurin per tan poca cosa.

Si volen menjar, no tenen mes que provehirse de un platet de llauua, acudint cada dia à la porta del seu col·legi. Y allá, si n' quedan, els hi repartirán las sobras.

Dirán que aixó ls rebaixa?

Donchs que meditin y veurán qu' ells se n' tenen la culpa. O sino, per què no 's feyan frares?

Per revelació de un mestre de casas, ha dit un periòdic que en un convent de Madrid existeix un gran dipòsit de mausers y remingtons, cuyadament guardats.

No tinguin por que les autoritats, à pesar de la denúncia, vagin à ferhi un registre. L' amo dels convents es el Papa... Y Deu ens liuri de una excomunió, apoyada per aquests salpassers de repetició...

Segons un periòdic, al governador de Barcelona li guardan un alt càrrec à Palacio.

Se l' ha ben guanyat.

Quan el viatge regi, anava sempre davant de la comitiva, escampant la vista à dreta y esquerra, com un llebrer de bona casta.

Y ja llavoras vaig pressentirlo: —Noy—vaig dir pera mí mateix—tú farás carrera.

Aquest dia *La Perdiu* ho cantava ab tots els pels senys.

Ignocenci III agrahit à tan inequívocas penyuras de lleial fidelitat, concedí à Pere II el títul de *Católic* y li donà ls colors de la Iglesia, or y grana, perque ls ostentés à las sevas senyeras y à las sevas armas, derivantse de aixó, probablement, l' origen y us de las quatre barras com à senyera y escut de la Casa de Aragó, que figuraren en l' escut pontifici.

De manera que les quatre barras que tan engrescan als companys de causa, tenen un origen papal.

Així s' explica que las tendencias clericals els hi tornin sempre à la boca.

Ja las tropas que van ser enviadas à Mallorca han tornat à la Península.

Varen serhi enviadas al principi de la guerra, causant en tot el païs una gran alarma, sobre tot quan en Maura va parlar de possibles *salpicaduras*.

La guerra del Extrém Orient continua mes encesa que may, y ab tot en Maura deu haversse convençut de que las *salpicaduras* lo qu' es à Mallorca no hi arribaran.

En canvi ls beneficis van arribar felisment à las arcas dels qu' en aquella ocasió, y aprofitant el pànic bursàtil, varen jugar à la baixa.

En Maura ja ha terminat el seu tractament termal.

Durant la seva estancia à Ontaneda, va abstinenir-se

de parlar de política, y fins de fer frases característiques de las sevas.

A falta d' ells va ferne un banyer, quí al preguntarli ahont era en Maura, en el moment en que prenia un bany, va respondre tot decidit:

—Està en remull.

S' ha celebrat à San Sebastián un banquet de metjes.

Un banquet de metjes, ab ribets polítichs, per haverse posat els galenos baix el patronat de algunes cap-pares dels partits monárquics.

Ben clar va dirho en Canalejas:

—Es un triunfo médico el haber conseguido unir en el Patronato à Maura y à mí.

Com si diguessim: al tifus y al cólera.

No ven pas bé ls metjes buscant l' apoyo de las plagues que tenen à la nostra nació postrada y à lasaca ballas.

Millor cumplirán ab la Ciència y ab la Patria, si empunyant el bisturi, se dediquessin à extirpar ab mà implacable l' gran tumor que no la deixa viure.

Per anar de Santander à Bilbao, en Maura no va ferho per la línia general, com totes las personas que viatjan.

Va ferho per un ramal miner, que s' utilisa exclusivament pel transport de mineral.

Home extraordinari en tot...

No desconfio jo de veure'l convertit el millor dia en caga-ferro.

bodeta del reverendo, que tingué ab el seu tío algunas qüestions sobre interessos.

Tal com van las cosas serà precis completar l' ensenyansa dels seminaris ab una nova assignatura. Llatí, retòrica, filosofia, teologia, canons... y canóns. Es á dir: tiro al blanco.

L' última frase de 'n Toni:

—Voy al tiro del pichón, no á tirar, pues el verdadero pichón soy yo, y todos tiran contra mí.

—Que tiran contra d' ell! No es veritat. Pero no per això deixan de tractarlo com á colom. Y la proba es qu' encare no 'l veuen ja xiulan.

El rey de las húngaras ha desautorisat al seu fill y hereu Jaumet, perque trobantse à la Mandixuria ab l' exèrcit rus, va pendre part ab els seus camarades en la commemoració de la festa del 14 de juliol, aniversari de la presa de la Bastilla.

En Jaumet podrà disculparsse dihent: —Pero, papá, no sigui tan exigent. Tots els mals que pugui cometre en el mon siguin com aquest!... —Qué hi fet al cap-de-vall? Posarme al nivell del meu venerable parent Lluís XVI de França. Ell va perdre l' cap y jo també.

Parlant de cosas de ciencia,
deya un filador tranquil:

—Qui sab si ab el temps nosaltres

serém filadors... sens fils.

En una fonda d' aquestas que donan lo que's demana, quan el mosso tiesto y serio

para de cantar viandas,

diu un home à poch d' asseures

que vol badella ab xanfanya.

Li porta l' mosso; comenza

l' anfítrio à donar miradas

al plat ras (la vritat pura)

d' un such vermellós, de mangra

eixint micas d' alberginia

y llenguetas de tomàtech;

ab la forquilla l' regira,

veu dos tallots bastant magres,

passa per lli l' mosso, el crida,

y li diu sense inmutarse:

—Torneu això à casa seva,

que no es lo que us demanava.

M' heu dut xanfanya ab badella

y no badella ab xanfanya.

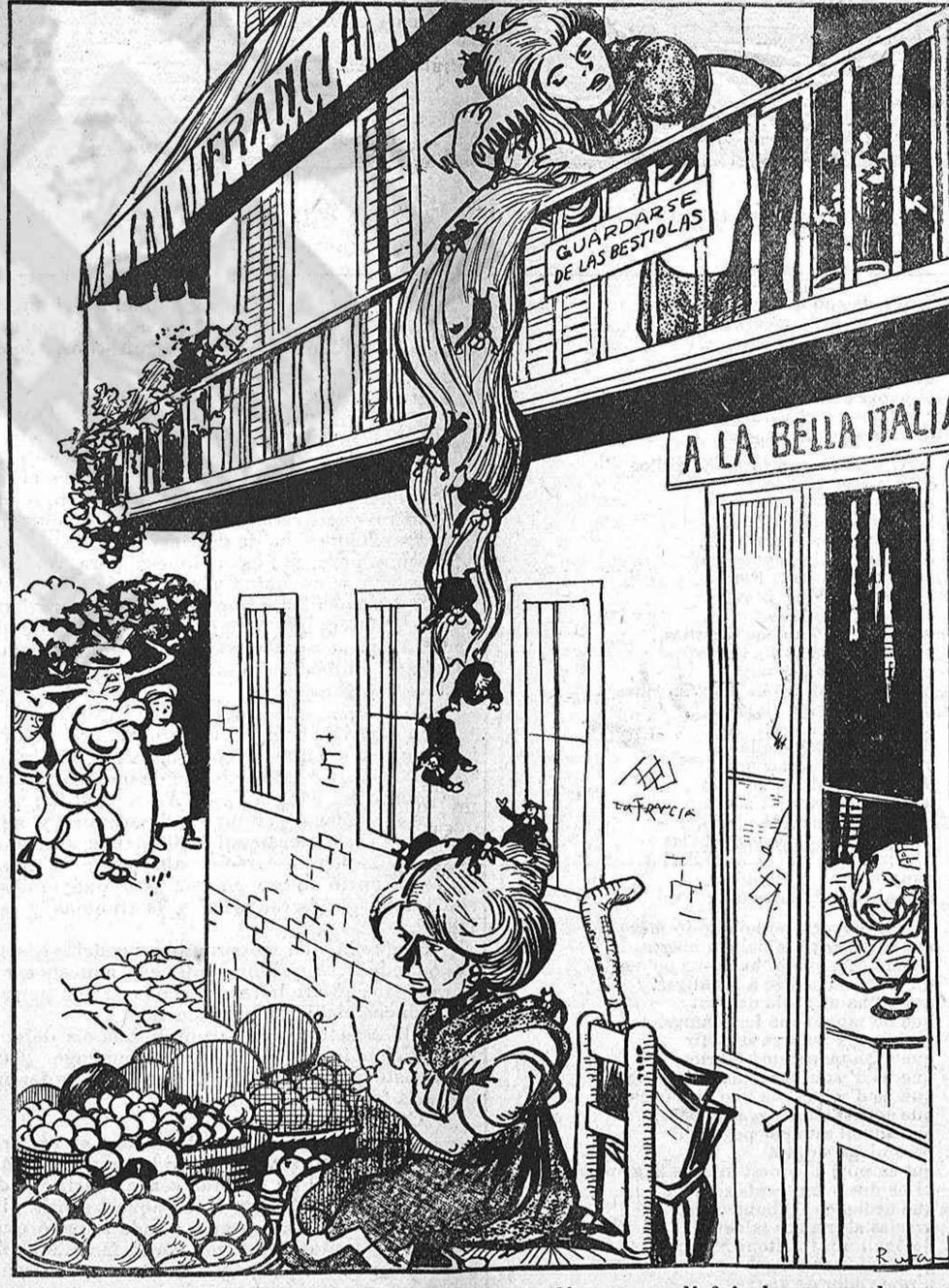
J. COSTA POMÉS

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—Vi la de-cols.

2.ª ANAGRAMA.—Ser-Res.

Trayentse el «mort» de sobre

—Vaja, que l' amiga Italia no podrá pas dir que no li faig bons regalos.

(De L' Asino)

3.ª TARGETA.—Lo Bordet.

4.ª ACRÓSTICH.—BLAT
BESSÀS
ARRÒS
CIVADA
MONJETAS
MILL
SIGRONS
FAVONS
ESCAVOLA

5.ª CONVERSA.—Llorens.
GEROGLÍFIC.—Qui te tos, tú.

Han endavinat totes ó part de las soluciones correspondientes al número anterior els cabellers: Manuel Sabaté, Un tantista y Llorens (a) Patacot.

XARADA

A un primera-dos y una prima-dos tres de Luisa, mentre son remat guardavan un llop se 'ls hi presentà. Varen quedar al moment assombrats de tal sorpresa, pero al poch tersa-segona y avans de que 'l llop fos presa, l' home d' un garrot s' armà recobrant tot son valor, y al donar un hu la fera d' un cop caigué en terra mort.

J. MORET DE GRACIA

ANAGRAMA

A UNA CASADA PENEDIDA QUE va ser DONZELLA

Quan me vas vení a trobar perque 't d'onques mon parer respecte à un minyo solter ab qui al ff' t' vares casar, t' ho vaig dí ab sinceritat: —No t' hi casis, creume a mí, que té un lunar al magí, be, vaja, qu' es trastocat.

Es cinici de tan sensual es tonto y él dí que no; qu' es falsa sa estimació pro tot hom, tinch ben total.

Renyit ab tots els parents, farcit de amicis de per riure, no sab de llegir ni escriure pro sab fer mal pensaments.

Si per cas vols sanguinar de conjugà l' verb dí casathi y t' ho explicará ben explicit el forner.

¡Que tots vas fer cas omis de mí, pro ho tens perdonat, Ja que l' fet es consumat, cobra l' impensat deslis.

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

LOLA RICA

SANS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títol de una comèdia.

JOAN ROURA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6.—Nom d' home.
3 2 6 5 4.—Animal de ploma.
1 2 8 2.—Mala costum.
6 2 6.—Número.
4 6.—Temps de verb.
4.—Vocal.

MIQUEL POUS

GEROGLÍFIC

Q

I T

X L

I I I

G

I I I I I

A

PRATS PETIT

Cabellers: Quimet Roca, Un republicà, R. O., M. Moreno de Aragón, Salmerón, Lluís Pugés, Noy Chich, Joan B. Mamé, Y. R. S., y Un d' Olot: *Catiri favori*.

Cabellers: A. Llauradó Monseny, Eudalt Sala, A. Carrachar, K. Malic, F. Joani, Tamarindo Kasmirura, Enrich Domenech, Blanquita B., J. Romaní, y Miquel Sabaté y Fortiá: *Benone, benisimo*.

Caballer: Julian Hernandez: *Esto es muy malo, muy*. —T. J. Pissarra: La xarada es lo millor. —José Saladic: Es inservible. —Ignociencia Asens: Decliném sisó de l' amabilitat, pero no va. —D. Valentí Romeu: Llegida la primera estrofa, ja no tiro endavant, encara que m' penjin. —Francisco Navell: Això li farà un diari de cada dia. Nosaltrs no 'ns hi podém dedicar. —Joseph M. Centenella: ¡Alerta! —E. Darde: ¡Endevinati!... No vā.

—March: Els epígrames no 'm' plauhen. —Josep Colomer: La fábula no está à l' altura de las d' Iriarte. —Barra: Ab días y llançanis... i qui sab? —V. M., A. E., J. C., M. R., Un republicà federal, V. S., N. Torrella de Montgrí, A. P. R., M. B., E. P. y M., C. M., J. P. S., M. X., E. P. R., y P. G.: No 'ns es possible insertar las cartes que 'ns remeten, per variás rahons. —J. Romaní y S.: Gracias per la felicitació. —T. Rusca, E. de F., J. P. y C., C. d' A., E. Ch., S. B., A. L., R. V., J. G., J. M. de G., E. P. y B., J. F. B., S. A. y C., J. B., F. Ll. y J. O. B.: Gracias molitas per las remeses destinadas als Almanachs. Lo que bonament vají, 's publicarà. —Faust Casals y Bové: Procuraré complaire.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Cr. Lorilleux y C.